

cors 2012-2013

avaloracion diagnostica educacion primària competència comunicativa: aranés

Nòm e cognòms

Grop

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

Damb era collaboracion deth Conselh Generau d'Aran

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Tèxte 1: Mandròni

COMPREENENÇA LECTORA

Lieg atentivament eth tèxte següent e, a continuacion, respon es questions.

Mandròni

Mandròni ère eth capdèth des tribus qu'abitauen era Val d'Aran en sègle I abantes de Crist. Es romans, acostumats a dominar e sosmèter as sòns enemics, volien subjugar-lo; mès eth valentós capdau jamès non se deishèc guanhar. Un dia, es nauarribats conqueridors raptèren ara sua hilha. Quan Mandròni coneishec era notícia s'indignèc de manèra que cargat d'ira e cegat per òdi, se lancèc sus es sòns enemics, es quaus quedèren en bona part presoèrs dejós des sues urpes. A toti es soldats captius les talhèc ua aurelha, e ath sòn capitan totes dues, e les envièc amassa entà Roma entà qu'er emperaire auesse coneishement cèrt der escarment.

Se ditz qu'eth legendari e coneishut gigant de Betlan, de qui se conden en Aran gèstes diuèrses e er erò Mandròni èren eth madeish personatge, que viuie en ua còva coneishuda tamb eth nòm dera còva deth gigant de Betlan.

Eth nòste personatge se perderà enes laberints dera memòria populara enquia qu'a miei sègle XIX, en des-hèir-se ua absida dera glèisa de Garòs, mossen Jaquet trapèc ua esqueleta giganta d'uns tres mètres de nautada tamb un clau clauat en miei dera tèsta deth sòn voluminós crani. Èren eth madeish personatge, eth capdèth Mandròni, eth gigant de Betlan e era esqueleta de Garòs?

Joan OBIOLS, Uets, hèts e legendes de Naut Aran.

Mèrca tamb ua X era resposta corrècta.

1 Mandròni ère un capdèth...

- a. roman qu'abitaue ena Val d'Aran en sègle I abantes de Crist.
- b. ibèr que demoraue ena Val d'Aran en sègle I abantes de Crist.
- c. grèc qu'ère de vacances ena Val d'Aran en sègle I abantes de Crist.
- d. des tribus que viuien ena Val d'Aran en sègle I abantes de Crist.

0-1

Tèxte 1: Mandròni

2 Es romans...

- a. lèu jamès ganhauen as sòns enemics.
- b. tostemp ganhauen es sues batalhes.
- c. lèu tostemp vencien as sòns enemics.
- d. jamès perderen cap de guèrra.

0-1

3 Quina d'aguestes frases ei corrècta?

- a. Mandròni sequestrèc ara hilha deth sòn enemic.
- b. Es romans sequestrèren ara hilha de Mandròni.
- c. Era hemna de Mandròni siguec sequestrada per un capitan roman.
- d. Es conqueridors portèren ara hilha de Mandròni entà Roma.

0-1

4 A qui li talhèc dues aurelhes eth capdau des tribus dera Val d'Aran?

- a. Ath capitan roman.
- b. Ar emperaire.
- c. Ad arrés.
- d. As soldats captius.

0-1

5 Segontes era legenda se cre:

- a. que Mandròni e eth gigant de Betlan viuien toti dus amassa en ua tuta.
- b. qu'eth gigant de Betlan e er eròi Mandròni èren amics.
- c. qu'er eròi Mandròni e eth gigant de Betlan èren eth madeish personatge.
- d. qu'es pròves scientificas demòstren que jamès existiren aguesti personatges.

0-1

6 En quin poble viuie Mandròni?

- a. En Garòs.
- b. Ena Val d'Aran.
- c. En Betlan.
- d. En Roma.

0-1

7 Qué vò díder era expression "perder-se enes laberints dera memòria populara"?

- a. Non trapar eth camin ne era gessuda.
- b. Que tamb eth pas deth temps i a causes que se desbremen.
- c. Qu'es vielhs s'ac desbremen tot.
- d. Que mossen Jaquet se perdec ena glèisa.

0-1

Tèxte 1: Mandròni

8 Coma descurbiren era esqueleta giganta en Garòs?

- a. En agranir eth cementèri qu'ei ath pè dera glèisa.
- b. En tot hèr uns trabalhs ena glèisa.
- c. En apariar eth Camin Reiau que passe peth cant dera glèisa.
- d. En demanar-l'ac a un vielh deth pòble qu'auie fòrça memòria.

0-1

9 De qui ère era esqueleta que se trapèc en Garòs?

- a. D'un roman fòrça gran.
- b. Dera hilha de Mandròni.
- c. D'un gigant.
- d. De mossen Jaquet.

0-1

10 Ordena es frases que seguissen segontes er orde d'aparicion en tèxte.

A Es romans sequèstren ara hilha de Mandròni.	B Mandròni mane es aures entà Roma coma escarment.	C Es romans volien sosmèter ath capdau Mandròni.	D Mandròni talhe ua aures as soldats captius e es dues ath sòn capitan.

- a. D → A → B → C
- b. C → A → D → B
- c. A → B → C → D
- d. B → D → A → C

0-1

11 Perqué poderie existir era possibilitat de qu'eth capdèth Mandròni, eth gigant de Betlan e era esqueleta de Garòs siguessen eth madeish personatge?

- a. Pr'amor que non se pòt pas demostrar coma moric Mandròni
- b. Pr'amor qu'en un territòri tan petit ei dificil trapar tres personas tan nautes.
- c. Pr'amor que non s'a demostrat que Mandròni demorèsse en Garòs.
- d. Pr'amor qu'aguesti hèts passen en un periòde de temps plan luenhenc.

0-1

12 A quina tipologia textuau apertien eth tèxte que vies de liéger?

- a. Narracion.
- b. Descripcion.
- c. Legenda.
- d. Poesia.

0-1

Expression escrita

13 En aquest tèxte an desapareishut bères letres. Complèta-les:

Ena Edat Antica, Roma si__ec eth pòble mès poderós dera __editerranèa e desvolopèc ua grana e rica civilizacion. Tamb eth pas de__ temps fondèren fòr__a ciutats ena peninsula Iberica.

0-1 0-1
a b
0-1
c
0-1
d

14 Escriu en plurau aquesta frasa :

A un joen roman li shaute veir coma lute eth gladiador

0-1-2

15 Coma escarment per auer raptat ara sua hilha, Mandròni envièc ar emperaire roman es aurelhes talhades des soldats captius e deth sòn capitan. Mandròni tanben li escriuec ua nòta entà que sabesse çò qu'auie passat. Pensa per un moment qu'ès Mandròni, qué escriueries en aquesta nòta?

.....
.....
.....
.....
.....

0-1-2
CA
0-1-2
CO

Tèxte 2: Qué ei eth curling?

COMPREENENÇA LECTORA

Lieg atentivament eth tèxte següent e, a continuacion, respon es questions.

Qué ei eth curling?

Eth curling ei espòrt olimpic des des Jòcs de Nagano en 1998.

Ei un espòrt qu'apareishec en Escòcia en sègle XVI, que se practique en ua pista de gèu de 44,50 mètres de longada per 4'75 d'amplada. I jòguen dues equipes de quate jogadors, en tot lançar ueit pèires cada equipa (dues per jogador) alternativament tamb es dera equipa contrària ath long dera pista enes dues tandes enes quaus se dividís un partit.

Era finalitat deth jòc ei deishar es pèires çò de mèts apròp possible dera "casa" (centre dera diana mercada en mieï dera pista). Guanhe era equipa qu'ath long des dètz tandes a deishat mèts pèires ath cant dera "casa".

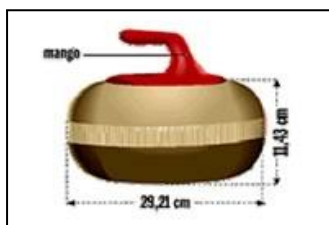
Era practica deth curling non a pas de besonh d'ua grana despena fisica, hèt que permet que quina persona que sigue pogue practicar-lo.

Es mainatges e mainades, a compdar de sies ans, se pòden començar a formar. Entada eri i a pèires nomentades junior, es quaus son de mesura mèts petita e per tant de menor pes (11,3Kg).

Laguens d'ua madeisha equipa i pòt auer jogadors autan de mèts de 18 ans coma de 60; era edat non ei pas un obstacle, coma tanpòc n'ei eth sèxe des persones pr'amor qu'es equipes pòden èster mixtes enes torneji amistosi. Totun enes competicions oficiaus (Campionat d'Espanha, Jòcs Olimpics, etc.) existissen competicions masculines e femenines independentes.

Tot açò hè qu'eth curling sigue tanben catalogat coma un espòrt familiar, ja qu'en tot eth mon i a equipes formades per membres d'ua madeisha familia: eth pair, era mair, es hilhs, etc.

Damb qué se jògue?

Tà poder jugar s'a de besonh: dus jòcs de 8 pèires de desparièr color, que pesen 19,96 Kg. cadua e an ua circumferéncia de 91,44 cm; ua escampa, que servís tà contrarotlar era velocitat dera pèira un còp lançada (quan s'escampe se des-hè era superfície rugosa deth gèu e alavetz s'artenh qu'era pèira càmbie era sua velocitat e direccion) e un "slider", qu'ei ua plantilha que se met dejós dera sabata e que permet esguitar tamb aqueth pè sus eth gèu.

Tèxte 2: Qué ei eth curling?

Mèrca tamb ua X era resposta corrècta.

1 Qué ei eth crling?

- a. Un espòrt.
- b. Un jòc.
- c. Ua marca de ròba.
- d. Ua competicion de gèu.

0-1

2 En quines olimpiades se hec oficiau eth curling coma espòrt olimpic?

- a. Enes Jòcs Olimpics de Nagano en 1998.
- b. Enes Olimpiades de 1924.
- c. En Escòcia en sègle XVI.
- d. Enes Jòcs Olimpics de Londres.

0-1

3 En tèxte i ditz qu' "era practica deth curling non a pas de besonh d'ua grana despena fisica". Qué vò díder açò?

- a. Que cau entrenar dur tà poder jogar ad aquest espòrt.
- b. Que non cau pas despèner fòrça sòs en materiau.
- c. Que non cau esforçar-se massa pendent que jògues.
- d. Que non ei pas de besonh auer ua forma fisica excellenta tà practicar eth curling.

0-1

4 Pòden jogar ena madeisha equipa mainatges e adults?

- a. Òc, se son membres dera madeisha familha.
- b. Òc, pr'amor qu'era edat non se contemple ena normativa.
- c. Non pr'amor qu'era edat non se contemple ena normativa.
- d. Se vòlen.

0-1

5 Guaire pesen es pèires oficiaus tamb es que jòguen es adults?

- a. 11,3 quilòs.
- b. Mès de 20 quilòs.
- c. Ath torn des 20 quilòs.
- d. 20 mètres.

0-1

Tèxte 2: Qué ei eth curling?

6 En un partit oficiau i pòden jogar òmes e hemnes ena madeisha equipa? Perqué?

- a. Non.
- b. Non, pr'amor qu'es equipas pòden èster mixtes.
- c. Non, pr'amor qu'era normativa ditz qu'es competicions masculines e femenines an d'èster independentes.
- d. Òc, pr'amor qu'eth sèxe non ei pas un obstacle.

0-1

7 Quin d'aguesti materiaus non ei pas de besonh tà jogar un partit de curling?

- a. Es pèires.
- b. Un slider.
- c. Un tricòt de lan.
- d. Ua escampa.

0-1

8 Quina d'aguestes frases ei incorrecta:

- a. Eth curling se jògue en dues equipas de quate jogadors.
- b. Toti es jogadors lancen es pèires ath viatge.
- c. Er objectiu deth jòc ei calar o apropar ath maxímu es pèires ena "casa".
- d. Eth gèu s'escampe entà manipular era velocitat dera pèira.

0-1

9 Se se jògue un partit enter dues equipas de quate jogadors. Guaires pèires i a d'auer ena pista?

- a. Ueit.
- b. Setze.
- c. Dues.
- d. Quate.

0-1

10 Qué se pòt ensenhar en corset d'iniciacion de teoria deth curling?

- a. A chicanar.
- b. A patinar sus gèu.
- c. Era posicion que s'a de tier entà lançar ua pèira.
- d. A jogar a quilhes.

0-1

11 Perqué penses qu'aguest espòrt apareishec en Escòcia e non pas en Marròc?

0-1

Tèxte 2: Qué ei eth curling?

12 Escriu eth contrari d'aguesti vèrbs:

Guanhar

Acabar

0-1

